Stuk **741** (1996-1997) – Nr. 1

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 1996-1997

29 juli 1997

ONTWERP VAN DECREET

houdende een vermindering van de onroerende voorheffing ter stimulering van tewerkstellingsbevorderende investeringen

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

1. ALGEMEEN

1.1. Het VESOC-Werkgelegenheidsakkoord

Doelstelling 5 van het Werkgelegenheidsakkoord, afgesloten op 14.12.95 binnen VESOC tussen de Vlaamse regering en de sociale partners, stelt :

"Met het oog op bijkomende werkgelegenheid wordt het nut en de noodzaak van een vermindering van de personeelskosten erkend, gericht op die ondernemingen met de grootste werkgelegenheidsbijdrage. Op die manier kan arbeidsintensieve groei bevorderd worden. Er zijn verschillende technieken en methoden denkbaar om dit te realiseren. Daarom zal de Vlaamse regering onderzoeken welke techniek de beste resultaten kan opleveren om de werkgelegenheid te behouden en te bevorderen. Gelet op de bevoegdheden van de federale regering zal de Vlaamse regering overleg opstarten met de federale regering om tot fiscale of parafiscale maatregelen te komen die werkgelegenheid rechtstreeks bevorderen. Daarbij aanvaardt de Vlaamse regering haar financieringsverantwoordelijkheid en werkt zij een gepaste controle uit. Wel moet de maatregel kaderen binnen een normaal budgettair evenwicht van de Vlaamse begroting.".

Op 02.12.96 werd binnen VESOC overeenstemming bereikt over een concrete maatregel die uitvoering geeft aan doelstelling 5 van het Werkgelegenheidsakkoord. De maatregel in kwestie voorzag in een vermindering van de onroerende voorheffing voor ondernemingen op voorwaarde dat het personeelsbestand van deze ondernemingen constant gebleven of toegenomen is. Verder werd afgesproken dat de maatregel voor 1 jaar geldt (aanslagjaar 1998), beperkt wordt tot ondernemingen actief in de be- en verwerkende nijverheid, en de vermindering (uitgedrukt per personeelseenheid) gedifferentieerd wordt naar grootte van de onderneming, arbeidsplaats (behoud of toename) en het karakter van de bijkomende werkgelegenheid (laaggeschoold langdurig werkloos).

Het SERV-advies dat uitgebracht werd op 28.05.97 stelde dat de maatregel, inmiddels vervat in een voorontwerp van decreet, kaderde in doelstelling 5 van de VESOC-Werkgelegenheidsconferentie. De Raad kon zich dan ook akkoord verklaren met de uitgangspunten en de krachtlijnen vervat in het desbetreffende voorontwerp van decreet.

Concreet nam de vermindering van de onroerende voorheffing waartoe deze maatregel aanleiding geeft, de vorm aan van een tegemoetkoming, ten laste van de middelen ter beschikking van het Vlaamse Gewest, inzake de door de betreffende ondernemingen verschuldigde onroerende voorheffing. De vermindering van de onroerende voorheffing werd gerealiseerd door te voorzien in de invoering van een stelsel van 'derde betaler'. Krachtens de maatregel treedt het Vlaamse Gewest de facto op als derde betaler voor de verschuldigde onroerende voorheffing van de ondernemingen. De tegemoetkoming situeert zich op het niveau van de betaling van de belasting, niet op het niveau van de vaststelling van de verschuldigde onroerende voorheffing en opcentiemen. De maatregel betreft in de eerste plaats dan ook een besteding van de gewestelijke middelen, en is dus volledig in overeenstemming met de bepalingen van de Financieringswet.

1.2 Het advies van de Raad van State

In haar advies ontwikkelde de Raad van State de volgende gedachtegang :

1. Het voorontwerp van decreet voert een systeem van "derde betaler" in, waarbij de onroerende voorheffing volledig ingekohierd blijft lastens de betrokken onderneming, en de financiële tegemoetkoming van het Vlaamse Gewest zich situeert op het vlak van de betaling van de bedoelde belasting. De tegemoetkoming staat bovendien in geen enkele verhouding tot de belastbare grondslag voor de onroerende voorheffing, zijnde onroerende goederen en materieel of uitrusting. De basis voor de tegemoetkoming is het behoud of de toename van de tewerkstelling in de onderneming en de bedragen van de tegemoetkoming worden vastgesteld in functie van het aantal personeelsleden.

2. De maatregel kan bijgevolg niet gekwalificeerd worden als fiscale maatregel, maar moet beschouwd als een tewerkstellingsmaatregel, die dient getoetst te worden aan de bevoegdheidsregels inzake tewerkstelling, zoals vermeld in artikel 6, § 1, IX van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

3. Inzake tewerkstelling is het Vlaamse Gewest bevoegd voor arbeidsbemiddeling, programma's voor wedertewerkstelling van uitkeringsgerechtig-

de volledig werklozen en gelijkgestelden en voor de toepassing van de normen van tewerkstelling van buitenlanders.

4. Het voorontwerp van decreet kadert niet in één van deze gewestelijke bevoegdheden op het vlak van tewerkstelling. Derhalve is het Vlaamse Gewest niet bevoegd een dergelijke aangelegenheid decretaal te regelen.

De Vlaamse regering kan niet akkoord gaan met een dergelijke enge interpretatie van de Vlaamse bevoegdheden. Het advies van de Raad van State heeft immers verstrekkende gevolgen daar het in belangrijke mate de effectieve tenuitvoerlegging hypothekeert van een krachtdadig economisch beleid dat de werkgelegenheid in Vlaanderen bevordert. Het advies is bovendien in tegenspraak met een aantal Vlaamse maatregelen waarbij fiscaliteit of steun rechtstreeks gekoppeld zijn aan tewerkstelling. Recent nog heeft de Vlaamse regering ingestemd met een verlaging van de successierechten bij overdracht van familiale ondernemingen op voorwaarde dat de tewerkstelling in stand gehouden wordt. Dit kon toen volgens de Raad van State wel. Andere voorbeelden zijn te vinden in de expansiewetgeving ; zo wordt de toegekende subsidie bepaald door het aantal nieuwe banen dat wordt gecreëerd. En ook de vrijstelling van onroerende voorheffing bij nieuwe investeringen en de vrijstelling van het registratierecht op de inbreng in ondernemingen in ontwikkelingsgebieden is gekoppeld aan de tewerkstelling.

1.3. De juridische tegenargumenatie

Het standpunt van de Vlaamse regering is mede gebaseerd op een sterke juridische argumentatie die de visie van de Raad van State, namelijk dat de maatregel vervat in het voorontwerp van decreet niet tot de bevoegdheden van het Vlaamse Gewest behoort, weerlegt.

a) "Derde betaler"- mechanisme

De Vlaamse regering onderschrijft de stelling van de Raad van State dat de maatregel een systeem van "derde betaler" invoert. Verschillende goede redenen liggen evenwel aan de basis hiervan :

– de problematiek inzake de tegemoetkoming die meer bedraagt dan het bedrag van de aan het Gewest toekomende onroerende voorheffing, zodat ingeteerd wordt op de gemeentelijke en provinciale opcentiemen ;

– hiermee verbonden, de vragen rond de mogelijkheid tot het verlenen van "belastingskredieten" (d.i. ook een vorm van tegemoetkomingen) ten laste van het budget van het Gewest ter compensatie van door de gemeenten en provincies niet geïnde opcentiemen ;

– het bestaan van een mogelijke theoretische aarzeling omtrent de mogelijkheid tot het toestaan van kortingen op de onroerende voorheffing door het Vlaamse Gewest (artikel 11 van de Financieringswet) ;

– zeer reële vragen m.b.t. de aanpassing van de federale inkohieringsprocedures om rekening te houden met de Vlaamse vrijstelling, gekoppeld aan de vaststelling dat de aanpassing van deze procedures een relatief langdurig proces kennen.

b) Bevoegdheidsanalyse

De Vlaamse regering kan akkoord gaan met de zienswijze van de Raad van State dat het ontwerp van decreet in de eerste plaats niet dient getoetst te worden aan de Vlaamse bevoegdheden op het vlak van fiscaliteit. Een toetsing van de maatregel enkel aan de Vlaamse bevoegdheden op het vlak van tewerkstelling kan de Vlaamse regering evenwel niet onderschrijven.

Het voorontwerp van decreet dient immers getoetst te worden aan de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest inzake economie en het economisch beleid.

Uit de tekst van artikel 6, § 1, VI van de Bijzondere Wet inzake de bevoegdheden op het vlak van het economisch beleid blijkt expliciet dat :

– het economisch expansiebeleid hier onder valt ;

– hulp aan ondernemingen op het gebied van de economische expansie tot de bevoegdheid van het Gewest behoort en dat de federale overheid slechts bevoegdheden heeft wat betreft het stellen van maxima terzake ;

– de lijst van 12 expliciet aan de federale overheid voorbehouden bevoegdheden inzake economie op geen enkele plaats een beperking voorzien die relevant zou kunnen zijn voor de beoordeling van de Vlaminov-maatregel.

De verwijzing in het advies naar het feit dat de Gewesten in economische aangelegenheden hun bevoegdheden uitoefenen met inachtneming van de beginselen van het vrije verkeer van personen, goederen, diensten en kapitalen e.d., duidt op zich overigens reeds op een ruime inschatting van het economisch beleid in de tekst en de mogelijkheid dat dit beleid gestalte krijgt onder de vorm van maatregelen van zeer diverse aard.

Impliciet interpreteert de Raad van State het begrip economisch expansiebeleid zeer eng, aangezien zij de maatregel enkel toetst aan de Vlaamse bevoegdheden op het vlak van tewerkstelling. Een dergelijke strikte beoordeling miskent de gebruikelijke inhoud die, in de praktijk en bij de theorievorming, aan het concept "economisch beleid" wordt gegeven. Deze enge interpretatie van het begrip economisch beleid gaat daarenboven in tegen een over het algemeen aanvaarde ruime uitlegging van de gemeenschappen- en gewestbevoegdheden als toegewezen bevoegdheden (o.a. ALEN, A., Handboek van het Belgisch staatsrecht, nr. 365). De hantering van een algemeen aanvaardbare werkbare omschrijving van wat gebruikelijk deel uitmaakt van het economisch beleid, strookt bijgevolg met de normale interpretatie van de toegewezen Gewestelijke bevoegdheden.

In tweede orde : in ieder geval kadert de maatregel in de impliciete bevoegdheden zoals omschreven in artikel 10 van de Bijzondere Wet.

Ook indien men zou oordelen dat de maatregel niet kadert binnen de door de Bijzondere Wet impliciet gehanteerde omschrijving van het begrip "economisch expansiebeleid", biedt de Bijzondere Wet een bijkomende bevoegdheidsgrond.

Artikel 10 van de Bijzondere Wet kent aan de gewesten de bevoegdheid toe maatregelen uit te vaardigen voor aangelegenheden waartoe zij niet bevoegd zijn, voor zover deze maatregelen noodzakelijk zijn voor de zinvolle uitoefening van een hun uitdrukkelijk toegewezen bevoegdheid. Sedert de "vierde staatshervorming" van 1993 stelt artikel 19, § 1 van de Bijzondere Wet overigens expliciet dat met toepassing van artikel 10, de Gewesten ook de door de Grondwet aan de federale wetgever voorbehouden aangelegenheden kunnen betreden.

Het betreft hier de zgn. impliciete bevoegdheden, die aan de Gewesten zijn toebedeeld. Hierbij is duidelijk dat niets verhindert dat een decreet enkel uit bepalingen bestaat die een beroep doen op impliciete bevoegdheden en een relevante Gewestmaterie waar deze mee verbonden zijn.

In haar advies terzake erkende uiteraard ook de Raad van State de impact van deze bepalingen, en de erin vervatte mogelijkheid op te treden in aan de federale wetgever voorbehouden materies, voor zover de door het Arbitragehof terzake gestelde voorwaarden voldaan zijn.

Deze voorwaarden voor de mogelijke toepassing van een impliciete bevoegdheid zijn :

– (i) de "noodzakelijkheid" met het oog op een zinvolle uitoefening van een toegewezen bevoegdheid ;

– (ii) de aangelegenheid moet zich lenen tot een (per Gewest) gedifferentieerde regeling ;

– (iii) de weerslag op de betrokken aangelegenheid is marginaal.

(i) De noodzakelijkheid met het oog op een zinvolle uitoefening van een toegewezen bevoegdheid hangt in eerste instantie af van de inhoudelijke soevereine appreciatie van de decreetgever, met een (marginale) toetsingsmogelijkheid door het Arbitragehof (op verzoek van een belanghebbende). Een inhoudelijke beoordeling van deze voorwaarde kan uitgaan van de vaststelling dat een economisch expansiebeleid botst op diverse negatieve elementen inzake loonkost die remmend werken voor de personeelsuitbreiding die inherent vervat zit in de doelstellingen van dit expansiebeleid, zodat het nemen van maatregelen die een gunstige impact op het personeelsbestand tot effect hebben noodzakelijk blijken. Hier kan men overigens aansluiten bij de algemene overtuiging in België, ook binnen de federale regering, dat maatregelen die de personeelsuitbreiding bevorderen, van zodra ze financierbaar zijn, essentieel zijn in het kader van elk economisch gericht beleid.

(ii) Een gedifferentieerde regeling tussen de verschillende Gewesten is in deze aangelegenheid evidenterwijze mogelijk.

(iii) De impact is marginaal, aangezien de maatregel geen afbreuk doet aan de mogelijkheid voor de federale wetgever zelf bijzondere tewerkstellingsgerichte maatregelen te nemen.

Bijgevolg blijkt dat ook in het kader van een restrictievere interpretatie van het begrip "economisch expansiebeleid" die de Vlaminov-maatregel als een tewerkstellingsmaatregel buiten de bevoegdheidssfeer van het Gewest zou plaatsen,

het principe van de impliciete bevoegdheden een expliciete wettelijke basis aanreikt om de maatregel als een noodzakelijke aanvulling van het expansiebeleid binnen de bevoegdheidssfeer van het Gewest te brengen (ook al zou men oordelen dat het hier Grondwettelijk een voorbehouden federale materie zou betreffen).

1.4. De aangepaste maatregel (VLAMINOVIN)

De elementen in deze voorheen ontwikkelde juridische argumentatie lijken de Vlaamse regering afdoende om de enge interpretatie van de Raad van State te weerleggen. Maar om elke discussie te voorkomen, en omdat het steeds de bedoeling geweest is de maatregel te kaderen binnen het economisch beleid, is geopteerd voor een lichte aanpassing van de maatregel. Deze oplossing bestaat er in door ook in de decreettekst tevens een duidelijke band met de investeringen en het investeringsbeleid te voorzien. Behoudens deze aanpassing blijft de maatregel, waarover een consensus bestaat tussen de Vlaamse sociale partners, ongewijzigd gehandhaafd.

Dit betekent o.a. dat in het aangepaste voorontwerp expliciet de band tussen de maatregel en de onroerende voorheffing behouden gebleven is. Verschillende afdoende redenen liggen aan de basis van het huidige, aangepaste, voorontwerp van decreet :

1. Het aangepaste ontwerp voldoet aan de opmerkingen van de Raad van State. De maatregel kadert nog duidelijker in het economische expansiebeleid, waarvoor de Vlaamse regering bevoegd is. De enge interpretatie van de Raad van State m.b.t. de tewerkstellingsbevoegdheid van Vlaanderen vormt bijgevolg niet langer een belemmering. Het ontwerp bevat aldus een economische maatregel waarbij het investeringsniveau en de fiscaliteit enkel parameters zijn om in aanmerking te komen voor de maatregel.

2. Door zijn binding met de fiscaliteit (onroerende voorheffing) wordt deze maatregel niet als bedrijfsinvestering-ondersteunende maatregel beschouwd door de EU, temeer daar hij eveneens wordt gelimiteerd als 'de minimis'. Voor Europa mag deze eenmalige maatregel als fiscale de minimis worden beschouwd

3. De opheffing van de binding met de onroerende voorheffing zou er echter toe leiden dat de maatregel het statuut krijgt van een zuiver bedrijfsinvesteringondersteunende maatregel. Zulke maatregel ressorteert onder art. 92-93 van het EU-verdrag en moet bijgevolg als overheidssteun beschouwd worden.

Dit houdt in :

• voorafgaandelijke mededeling aan Europa ;

• deze maatregel moet samengeteld worden met andere bestaande bedrijfsondersteunende maatregelen om na te gaan of het toegelaten steunplafond niet wordt overschreden :

KO's : 15,0 %
MO's : 7,5 %
GO's : 0,0 % of max. en bij uitzondering de minimis
ontwikkelingszones : bijzondere steunniveaus

• gevaar op ongelijke behandeling tussen ondernemingen verhoogt door cumulatie met andere genoten overheidssteun in het kader van de expansiewetgeving

4. Het concept van een tegemoetkoming in mindering van de onroerende voorheffing houdt in dat het voordeel voor een individuele onderneming nooit groter kan zijn dan de onroerende voorheffing die zij verschuldigd is. Bij de berekening van de budgettaire impact is met dit gegeven rekening gehouden.

Op die manier wordt de maatregel nog explicieter gesitueerd in het economisch beleid, waarvoor het Vlaamse Gewest bevoegd is (cfr. 1.3.b Bevoegdheidsanalyse). De enge interpretatie van de Raad van State, door de maatregel enkel te toetsen aan de bevoegdheden op het vlak van tewerkstelling, verliest dan ook haar geldingskracht. Bovendien biedt deze werkwijze het voordeel dat eveneens wordt tegemoet gekomen aan het bezwaar van de Raad van State dat de oorspronkelijke maatregel in geen enkele verhouding stond met de belastbare grondslag van de onroerende voorheffing. Investeringen verhogen immers de belastbare basis van de onroerende voorheffing.

De aangepaste maatregel kadert duidelijk in het strategisch vernieuwingsbeleid daar het een maatregel ter stimulering van specifieke investeringen is. Niet alle investeringen komen immers in aanmerking, maar enkel de investeringen die geen negatief effect ressorteren op de werkgelegenheid ; de zogenaamde rationalisatie-investeringen zijn dus uitgesloten. De investeringssteun wordt uitgedrukt per personeelseenheid en wordt berekend

als voorheen. Dit bedrag bepaalt eveneens de minimale investeringsverplichting die aan de ondernemingen wordt opgelegd.

2. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Artikel 1

Het ontwerpdecreet voorziet expliciet in de invoering van een 'derde betalers'-mechanisme waardoor niet ingegrepen wordt in de wettelijk uitgewerkte techniek van de onroerende voorheffing, de te verrekenen bedragen en de berekeningsgrondslag voor de provinciale en gemeentelijke opcentiemen. De investeringstegemoetkoming situeert zich bijgevolg op het niveau van de betaling van de belasting, en niet op het niveau van de vaststelling van de verschuldigde onroerende voorheffing en opcentiemen. De maatregel betreft in de eerste plaats dan ook een besteding van de gewestelijke middelen, en niet (een aanpassing van) een belastingsregel.

Artikel 2

De maatregel richt zich naar de ondernemingen in de be- en verwerkende nijverheid. De investeringstegemoetkoming wordt verleend in mindering van de onroerende voorheffing die de onderneming verschuldigd is m.b.t. haar werkzaamheden in het Vlaamse Gewest. De toekenning van de tegemoetkoming wordt echter niet automatisch verleend, maar moet aangevraagd worden.

Voor de berekening van de investeringstegemoetkoming wordt het totaal door de onderneming te betalen bedrag aan onroerende voorheffing in aanmerking genomen ; dus zowel het gewestaandeel (2,5%) als de opcentiemen van provincies, steden en gemeenten.

Artikel 3

De tegemoetkoming wordt pas verleend wanneer de onderneming voldoet aan twee voorwaarden :

1) investeringsvoorwaarde : de nieuwe investeringen in vaste activa van de onderneming in kwestie dienen in het kalenderjaar 1997 minstens gelijk te zijn aan de investeringstegemoetkoming. De controle op de naleving van de investeringsvoorwaarde zal in principe geschieden op basis van de jaarrekening ;

2) tewerkstellingsvoorwaarde : het personeelsbestand in het Vlaamse Gewest van de onderneming in kwestie dient in het kalenderjaar 1997 minstens behouden te zijn t.o.v. het kalenderjaar 1996. De controle op de naleving van de tewerkstellingsvoorwaarde zal geschieden op basis van het aantal arbeidsdagen. De aanvrager-onderneming zal haar aanvraag onder meer moeten staven met RSZ-attesten.

De tegemoetkoming is uitgedrukt als een forfaitair bedrag per werknemer, waarbij een eerste differentiatie gemaakt is naar de grootte van de onderneming : 20.000 Bfr. voor kleine ondernemingen en 10.000 Bfr. voor de andere belastingplichtigen.

Voor de omschrijving van de kleine ondernemingen is teruggegrepen naar de definitie, zoals toegepast voor de Wet van 4 augustus 1978 inzake economische expansie ; dit met het oog op de duidelijkheid naar de ondernemingen en de administratie die moet instaan voor de toepassing van de maatregel.

Een tweede differentiatie in de bedragen wordt ingevoerd doordat het forfaitair bedrag met 5.000 Bfr. wordt verhoogd per bijkomende arbeidsplaats. Indien deze bijkomende arbeidsplaats gaat naar een laaggeschoolde langdurig werkloze wordt het basisbedrag forfaitair verhoogd met 10.000 Bfr. i.p.v. 5.000 Bfr. (derde differentiatie).

De omvang van de tegemoetkoming kan nooit meer bedragen dan het door de onderneming daadwerkelijk verschuldigde bedrag aan onroerende voorheffing en provinciale en gemeentelijke opcentiemen, met een absoluut maximum van 100.000 ECU. Ondernemingen dienen immers de verbintenis aan te gaan en na te leven dat de (Europese) 'de minimis' regel inzake geringe steun tot een maximum van 100.000 ECU, van toepassing is op deze tegemoetkoming ; bijgevolg is aanmelding niet nodig bij de bevoegde diensten van de Europese Commissie.

Omdat het onderscheid tussen het in eigendom hebben van onroerende goederen enerzijds en het huren of leasen van onroerende goederen anderzijds voor de ratio van deze maatregel niet relevant is, kunnen ondernemingen die onroerende goederen huren of leasen ook van de maatregel genieten indien zij voldoen aan de tewerkstellingsvoorwaarde. De verhuurder of leasinggever, die de eigenaar

is van de desbetreffende onroerende goederen en dus de onroerende voorheffing verschuldigd is, dient de tegemoetkoming verkregen krachtens deze maatregel door te storten aan de huurder of leasingnemer.

Artikel 4

De Vlaamse regering bepaalt in uitvoeringsbesluiten de concrete modaliteiten voor de uitvoering van de maatregel.

De minister-president van de Vlaamse regering,

Luc VAN DEN BRANDE

De Vlaamse minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid,

Wivina DEMEESTER-DE MEYER

De Vlaamse minister van Economie, KMO, Landbouw en Media,

Eric VAN ROMPUY

VOORONTWERP VAN DECREET

VOORONTWERP VAN DECREET

houdende een vermindering van de onroerende voorheffing ter bevordering van de tewerkstelling

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

§ 1. Aan ondernemingen actief in de sectoren van de bewerkende en de verwerkende nijverheid wordt op hun verzoek, dat uiterlijk op 30 juni 1998 de Vlaamse Gemeenschap dient te bereiken, een tegemoetkoming verleend voor wat betreft de onroerende voorheffing in verband met onroerende goederen met inbegrip van materieel en outillage die door de belastingplichtige in Vlaanderen zijn belegd en die door deze ondernemingen voor de uitoefening van beroepswerkzaamheden worden aangewend.

§ 2. In dit decreet wordt verstaan onder onroerende voorheffing het totale bedrag aan onroerende voorheffing en provinciale en gemeentelijk opcentiemen ingekohierd ten laste van de belastingsplichtige met betrekking tot het aanslagjaar 1998.

Artikel 3

§ 1. Deze tegemoetkoming wordt toegekend per personeelseenheid in de be- en verwerkende industrie tewerkgesteld in het Vlaamse gewest indien in dit gewest de tewerkstelling van de belastingplichtige in het kalenderjaar 1997 toegenomen of minstens behouden is in vergelijking met het kalenderjaar 1996.

§ 2. De tegemoetkoming bedraagt :

1° 20.000 Bfr voor kleine ondernemingen die voldoen aan de voorwaarden inzake personeelsbestand, jaaromzet en balanstotaal, en samenstelling van kapitaal voor kleine ondernemingen in toepassing van de Wet van 4 augustus 1978 inzake economische expansie en zoals omschreven in de communautaire kaderregeling van 16 juli 1996 inzake overheidsteun voor kleine en middelgrote ondernemingen ;

2° 10.000 Bfr voor de overige belastingplichtigen.

§ 3. De tegemoetkoming wordt verhoogd met :

1° ofwel 5.000 Bfr. per bijkomend gecreëerde arbeidsplaats in het Vlaamse Gewest in de loop van het kalenderjaar 1997 ;

2° ofwel 10.000 Bfr per bijkomend gecreëerde arbeidsplaats in het Vlaamse Gewest voor een laaggeschoolde langdurig werkloze in de loop van het kalenderjaar 1997.

§ 4. Het totaal bedrag van de tegemoetkoming kan per belastingplichtige nooit meer bedragen dan de onroerende voorheffing ten zijnen laste ingekohierd, met een absoluut maximum van 100.000 ECU.

§ 5. Het verkrijgen en behouden van het voordeel van de tegemoetkoming is onderworpen aan de voorwaarden dat :

1° de onderneming het bedrag van de tegemoetkoming bij afsluiting van het betreffende boekjaar opneemt in een bijzondere provisierekening, die aan het eind van elk van de drie daarop volgende

boekjaren met één derde mag worden afgebouwd. Wordt deze verplichting niet gerespecteerd dan dient de onderneming het bedrag dat krachtens deze vereiste nog op de provisierekening diende te zijn opgenomen, terug te storten aan het Vlaamse Gewest ;

2° de onderneming de verbintenis aangaat en naleeft dat zij geen steunmaatregelen zal aanvragen of genieten die ertoe zouden leiden dat wat deze steun betreft de 'de minimis' regel vervat in de Mededeling van de Europese Commissie 96/C 68/06 niet van toepassing zou zijn.

§ 7. De tegemoetkoming betreft eveneens de onroerende voorheffing verschuldigd door belastingplichtigen die de betreffende onroerende goederen verhuren of in financiële leasing geven aan ondernemingen die de goederen aanwenden in de be- of verwerkende nijverheid in Vlaanderen, en waarbij de huurder of leasingnemer aan de vereisten inzake toename of behoud van de tewerkstelling voldoet. In dat geval is de tegemoetkoming onderworpen aan de voorwaarde dat het voordeel volledig wordt doorgestort ten gunste van deze huurder of leasingnemer.

Artikel 4

De Vlaamse regering omschrijft de begrippen be- en verwerkende nijverheid en laaggeschoolde langdurig werkloze, bepaalt de criteria voor de vaststelling van de toename of het behoud voor de tewerkstelling en regelt de modaliteiten inzake aanvraag en controle. "

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse regering,

Luc VAN DEN BRANDE

De Vlaamse minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid,

Wivina DEMEESTER-DE MEYER

De Vlaamse minister van Economie, KMO, Landbouw en Media,

Eric VAN ROMPUY

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

SERV

Op 16 mei 1997 vroegen de Minister van Economie, KMO, Landbouw en Media en de Minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid advies over het voorontwerp van decreet tot vermindering van de onroerende voorheffing ter bevordering van de tewerkstelling.
Omwille van de hoogdringendheid heeft het Dagelijks Bestuur van de SERV zich over dit voorontwerp van decreet gebogen en formuleert volgend advies.

*

* *

ADVIES

De Raad stelt vast dat het voorliggend voorontwerp van decreet kadert in de doelstelling 5 van de besluiten van de Vlaamse werkgelegenheidsconferentie van 15 december 1995. Hierbij werd gesteld dat "met het oog op bijkomende werkgelegenheid het nut en de noodzaak van een vermindering van personeelskosten worden erkend."

De krachtlijnen van het voorontwerp van decreet, waarbij een vermindering van de onroerende voorheffing bij behoud en creatie van werkgelegenheid wordt voorzien, maakten deel uit van de afspraken gemaakt in het Vlaams sociaal-economisch overlegcomité (VESOC) d.d. 2 december 1996.

De Raad verwijst naar de in VESOC gedane vaststelling dat een voorstel tot verlaging in de vennootschapsbelasting bij behoud en creatie van jobs (Marivlam) niet kon worden weerhouden. Het daaruit volgende pragmatisme waarbinnen het nu voorliggende voorontwerp zich situeert kan de Raad bijtreden. De Raad is wel van mening dat deze pragmatische aanpak een aantal beperkingen inhoudt die de initieel beoogde effecten nl. het behoud en de bevordering van de werkgelegenheid, kunnen afzwakken.

De Raad merkt eveneens op dat het tot stand brengen van deze maatregel een gedeeltelijke uitvoering betreft van de terzake gemaakte afspraken met de Vlaamse regering (cfr. doelstelling 5 van het VESOC-akkoord 15/12/1995).

SERV

De Raad stelt vast dat in het voorontwerp een selectieve verlaging van de loonkost wordt voorzien steunend op volgende pijlers:

- de maatregel wordt beperkt tot de be- en verwerkende nijverheid.
- om pragmatische redenen (cfr. Europese regelgeving) wordt de maatregel begrensd tot 4 miljoen fr. en beperkt tot het niveau van de onroerende voorheffing.
- de maatregel betreft enkel de directe tewerkstelling.

De Raad kan zich, binnen het kader van de huidige VESOC-afspraken, akkoord verklaren met deze uitgangspunten en verwijst een debat omtrent de totale impact ervan naar een volgende overlegronde.

Voor wat betreft de concrete uitwerking van de modaliteiten tot uitvoering van het voorontwerp van decreet (cfr. artikel 4) dringen de Vlaamse sociale partners aan op een nauwe, georganiseerde betrokkenheid. De partners dienen gehoord bij de omschrijving van de begrippen be- en verwerkende nijverheid, laaggeschoolde werklozen, personeelseenheden en de werkgelegenheidscriteria.
Er dient alvast gestreefd naar eenduidigheid. M.b.t. de omschrijving van het begrip laaggeschoolde werklozen wordt best verwezen naar de gangbare definities in andere beleidsdomeinen. De Raad verwijst eveneens naar de VESOC-afspraak dat de werkgelegenheid in ieder geval dient uitgedrukt in voltijdse equivalenten.
Tenslotte stelt de Raad dat de informatie m.b.t. deze maatregel dient te worden overgemaakt aan de geëigende overlegorganen op ondernemingsvlak, conform de vigerende wetgeving.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

L. 26.543/1

KONINKRIJK BELGIE

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 9 juni 1997 door de Vlaamse minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid en door de Vlaamse minister van Economie, K.M.O., Landbouw en Media verzocht hun, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "houdende een vermindering van de onroerende voorheffing ter bevordering van de tewerkstelling", heeft op 12 juni 1997 het volgende advies gegeven :

L. 26.543/1

Volgens artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, ingevoegd bij de wet van 4 augustus 1996, moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisend karakter ervan.

In het onderhavige geval luidt die motivering als volgt :

"Volgende motieven liggen aan de grondslag van dit spoedeisende karakter :

1. Het voorontwerp van decreet voorziet in een vermindering van de onroerende voorheffing m.b.t. aanslagjaar 1998 voor ondernemingen die hun personeelsbestand behouden of vermeerderd hebben. Om na te gaan of aan deze tewerkstellingsvoorwaarde voldaan is, moet aldus begin '98 de tewerkstelling van '97 vergeleken worden met de tewerkstelling van '96 voor individuele ondernemingen; d.w.z. dat de maatregel begin '98 operationeel dient te zijn.

2. De maatregel vervat in het voorontwerp van decreet is een werkgelegenheidsmaatregel, waarover overeenstemming bereikt werd binnen VESOC. Het positief effect op de werkgelegenheid van de maatregel moet tot uiting komen in een gedragseffect bij ondernemingen (behoud of toename van de werkgelegenheid) die inspelen op de maatregel. Omdat de werkgelegenheid in kalenderjaar '97 vergeleken wordt met de werkgelegenheid in kalenderjaar '96, moet dit gedragseffect gegenereerd worden in '97.

3. Overeenkomstig artikel 4 van dit voorontwerp van decreet zullen een aantal concrete modaliteiten (omschrijving be- en verwerkende nijverheid, bepaling van de criteria voor de vaststelling van de toename of het behoud van de werkgelegenheid, ...) geregeld worden in uitvoeringsbesluiten van de Vlaamse regering.

L. 26.543/1

4. Met het oog op een voldoende rechtszekerheid voor de bedrijven om op die wijze het gewenste gedragseffect te maximaliseren, is het noodzakelijk dat de ondernemingen zo snel mogelijk op de hoogte gesteld worden van deze concrete modaliteiten van deze maatregel.

5. De technische uitwerking vergt nog overleg met de federale overheid die belast is met de inning van de onroerende voorheffing. Dit overleg kan maar gefinaliseerd worden indien de concrete uitwerking van de maatregel gekend is.".

Met toepassing van het bepaalde in artikel 84, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, gewijzigd bij dè wet van 4 augustus 1996, heeft de afdeling wetgeving zich beperkt tot "het onderzoek van de rechtsgrond, van de bevoegdheid van de steller van de handeling, alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan".

Dat onderzoek noopt tot het maken van de volgende opmerkingen.

STREKKING VAN HET ONTWERP

Het voor advies aan de Raad van State voorgelegde ontwerp beoogt de toekenning van een eenmalige financiële tegemoetkoming aan ondernemingen van de bewerkende en verwerkende nijverheid als aanmoediging voor het behoud of

L. 26.543/1

de toename van de tewerkstelling in het jaar 1997 (1). Deze tegemoetkoming wordt verleend onder de vorm van een gehele of gedeeltelijke betaling, door het Vlaamse Gewest, van de door de betrokken ondernemingen verschuldigde onroerende voorheffing (artikel 2 van het ontwerp).

Artikel 3 van het ontwerp regelt de basis van de tegemoetkoming (een toename of het behoud van tewerkstelling in 1997 in de betrokken onderneming), de bedragen van de tegemoetkoming (welke gedifferentieerd worden op grond van het soort arbeidsplaats dat gecreëerd werd), het maximumbedrag van de tussenkomst van het Vlaamse Gewest (geplafonneerd tot beloop van de werkelijk verschuldigde onroerende voorheffing), alsmede de voorwaarden waaronder de tegemoetkoming kan worden verkregen. Artikel 4 van het ontwerp machtigt de Vlaamse regering de categorieën die de tegemoetkoming kunnen genieten te omschrijven, de basis van de tegemoetkoming (laaggeschoolde langdurig werkloze, personeelseenheid) te omschrijven, de criteria voor de vaststelling van de toename of het behoud van de tewerkstelling te bepalen, en de procedure met betrekking tot de aanvraag van de tegemoetkoming en alsmede de controle op de toepassing van het decreet uit te werken.

---

(1) In dit verband wordt in de nota aan de Vlaamse regering verwezen naar het Werkgelegenheidsakkoord van 14 december 1995 binnen het VESOC tussen de Vlaamse regering en de sociale partners.

L. 26.543/1

BEVOEGDHEID

1. Afgaande op het opschrift van het ontwerp en op de algemene toelichting in de nota aan de regering, zou men kunnen geneigd zijn de in het ontwerp geregelde aangelegenheid als een fiscale maatregel te kwalificeren. Als dusdanig zou deze maatregel dan ongetwijfeld tot de bevoegdheid van het gewest behoren, aangezien de onroerende voorheffing, krachtens artikel 3, 5°, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten, een gewestelijke belasting is, waarvan ondermeer de vrijstellingen, krachtens artikel 4, § 2, van dezelfde wet, door de gewesten kunnen gewijzigd worden (1).

2. Het voorliggend ontwerp verleent evenwel, bij nader inzien, geen vrijstelling of vermindering van de onroerende voorheffing, maar stelt, blijkens de nota aan de Vlaamse regering, een systeem van "derde betaler" in, waarbij de onroerende voorheffing volledig ingekohierd blijft lastens de betrokken onderneming, en de financiële tegemoetkoming van het Vlaamse Gewest zich situeert op het vlak van de betaling van de bedoelde belasting. De tegemoetkoming staat

---

(1) Zie bijvoorbeeld artikel 11 van het decreet van 15 december 1993 tot bevordering van de economische expansie in het Vlaamse Gewest, waarbij aan de ondernemingen een vrijstelling wordt verleend voor de onroerende voorheffing voor een periode van 5 jaar. Deze vrijstelling is evenwel uitdrukkelijk betrokken op de investering van de onderneming in onroerende goederen.

L. 26.543/1

bovendien in geen enkele verhouding tot de belastbare grondslag voor de onroerende voorheffing, zijnde onroerende goederen en materieel of uitrusting onroerend door hun aard of bestemming (1). De basis voor de tegemoetkoming is immers het behoud of de toename van de tewerkstelling in de onderneming en de bedragen van de tegemoetkoming worden vastgesteld in functie van het aantal personeelseenheden in de ondernemingen.

Daarom moet de in het ontwerp vervatte maatregel dan ook getoetst worden aan de bevoegdheidsregels inzake tewerkstelling.

3. Inzake tewerkstelling is het gewest krachtens artikel 6, § 1, IX, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen enkel bevoegd voor de arbeidsbemiddeling, voor de programma's voor wedertewerkstelling van de uitkeringsgerechtigde volledig werklozen of van de daarmee gelijkgestelde personen (2) en voor de toepassing van de normen betreffende de tewerkstelling van buitenlandse arbeidskrachten.

---

(1) Enig aanknopingspunt daarbij is dat de tegemoetkoming wordt geplafonneerd op het totaal bedrag van de onroerende voorheffing en de provinciale en gemeentelijke opcentiemen. Dat laatste toont ten overvloede aan dat het niet gaat om een belastingvermindering toegekend door het gewest.

(2) Over deze aangelegenheid moet overigens, krachtens artikel 6, § 3bis, 1°, van dezelfde bijzondere wet, overleg worden gepleegd tussen de gewesten en de federale regering.

L. 26.543/1

De aangelegenheid die in het voorliggend ontwerp wordt geregeld kan bezwaarlijk in de zo-even geschetste gewestelijke bevoegdheden worden ingepast. De conclusie moet dan ook zijn dat de decreetgever niet bevoegd is een aangelegenheid zoals vervat in het ontwerp te regelen.

L. 26.543/1

De kamer was samengesteld uit

de Heren	J. DE BRABANDERE,	kamervoorzitter,
	M. VAN DAMME,	staatsraden,
	D. ALBRECHT,	
	G. SCHRANS,	assessoren van de
	Y. MERCHIERS,	afdeling wetgeving,
Mevrouw	A. BECKERS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. P. DEPUYDT, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. E. VANHERCK, referendaris.

DE GRIFFIER, DE VOORZITTER,

A. BECKERS J. DE BRABANDERE

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid en de Vlaamse minister van Economie, KMO, Landbouw en Media,

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Vlaamse minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid en de Vlaamse minister van Economie, KMO, Landbouw en Media zijn ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

§ 1. In dit decreet wordt onder onroerende voorheffing het totale bedrag aan onroerende voorheffing en provinciale en gemeentelijk opcentiemen verstaan dat ten laste van de belastingplichtige met betrekking tot het aanslagjaar 1998 werd ingekohierd.

§ 2. Aan ondernemingen actief in de sectoren van de bewerkende en de verwerkende nijverheid wordt op hun verzoek, dat uiterlijk op 30 juni 1998 het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap dient te bereiken, een investeringstegemoetkoming verleend die in mindering komt van de onroerende voorheffing op onroerende goederen, met inbegrip van materieel en outillage, die door de belastingplichtige in het Vlaamse Gewest zijn belegd en die door deze ondernemingen voor de uitoefening van beroepswerkzaamheden worden aangewend.

Artikel 3

§ 1. Deze investeringstegemoetkoming wordt toegekend indien :

1° de belastingplichtige tijdens het kalenderjaar 1997 minstens het bedrag van de investeringstegemoetkoming waarop hij overeenkomstig § 2, 3 en 4 kan aanspraak maken, heeft geïnvesteerd in nieuwe vaste activa ;

2° de tewerkstelling van de belastingplichtige in het Vlaamse Gewest in het kalenderjaar 1997 toegenomen of minstens behouden is in vergelijking met het kalenderjaar 1996.

§ 2. De investeringstegemoetkoming bedraagt :

1° 20.000 BEF per personeelseenheid tewerkgesteld in het Vlaamse Gewest voor kleine ondernemingen die voldoen aan de voorwaarden inzake personeelsbestand, jaaromzet en balanstotaal, en samenstelling van kapitaal voor kleine ondernemingen in toepassing van de wet van 4 augustus 1978 inzake economische expansie en zoals omschreven in de communautaire kaderregeling van 16 juli 1996 inzake overheidssteun voor kleine en middelgrote ondernemingen ;

2° 10.000 BEF per personeelseenheid tewerkgesteld in het Vlaamse Gewest voor de overige belastingplichtigen.

§ 3. De investeringstegemoetkoming wordt verhoogd met :

1° ofwel 5.000 BEF per bijkomend gecreëerde arbeidsplaats in het Vlaamse Gewest in de loop van het kalenderjaar 1997 ;

2° ofwel 10.000 BEF per bijkomend gecreëerde arbeidsplaats in het Vlaamse Gewest voor een laaggeschoolde langdurig werkloze in de loop van het kalenderjaar 1997.

§ 4. Het totale bedrag van de investeringstegemoetkoming kan per belastingplichtige nooit meer bedragen dan de onroerende voorheffing

te zijnen laste ingekohierd, met een absoluut maximum van 100.000 ECU.

§ 5. Het verkrijgen en behouden van het voordeel van de investeringstegemoetkoming is onderworpen aan de voorwaarde dat de onderneming de volgende verbintenis aangaat en naleeft : dat zij geen steunmaatregelen zal aanvragen of genieten die ertoe zouden leiden dat wat deze steun betreft de 'de minimis' regel vervat in de Mededeling van de Europese Commissie 96/C 68/06 niet van toepassing zou zijn.

§ 6. De investeringstegemoetkoming betreft eveneens de onroerende voorheffing verschuldigd door belastingplichtigen die de betreffende onroerende goederen verhuren of in financiële leasing geven aan ondernemingen die de goederen aanwenden in de be- of verwerkende nijverheid in het Vlaamse Gewest, en waarbij de huurder of leasingnemer aan de vereisten inzake toename of behoud van de tewerkstelling voldoet. In dat geval is de investeringstegemoetkoming onderworpen aan de voorwaarde dat het voordeel volledig wordt doorgestort ten gunste van deze huurder of leasingnemer.

Artikel 4

De Vlaamse regering omschrijft de begrippen be- en verwerkende nijverheid en laaggeschoolde langdurig werkloze, bepaalt wat onder personeelseenheid wordt verstaan, alsook de criteria voor de vaststelling van de toename of het behoud van de tewerkstelling, stelt bijzondere regels vast ten aanzien van ondernemingen die niet per kalenderjaar boekhouden en stelt nadere regelen vast inzake aanvraag en controle.

Artikel 5

De Vlaamse regering bepaalt de datum waarop dit decreet in werking treedt.

Brussel, 15 juli 1997.

De minister-president van de Vlaamse regering,

Luc VAN DEN BRANDE

De Vlaamse minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid,

Wivina DEMEESTER-DE MEYER

De Vlaamse minister van Economie, KMO, Landbouw en Media,

Eric VAN ROMPUY